

La salut del poble es la suprema lley.

Poble que no lluita, es poble mort, y tal lluita deu ser sols pel dret a la vida y a la lliure manifestació.

Preus subscripció

Granollers al mes, 0'25 ptas.

Fora trimestre, 1 pta.

Tots els que'ns buscan lo benestar a l'altre vida s' el procuran per aquesta Deu al crear al dimoni, o va equivocar-se o es que gosa en que'l mal existeixi; per aixó la ciencia no lliga ab ells.

Administració-Redacció, Auróra, 23

Tots els originals encaminats al bé públich, s'insertarán.

Setmanari satírich vermell.

Sortirà tots los dissaptes.

Pago per adelantat.

Número solt 5 céntims per tot arreu.

La Primera

Segóns sens ha manifestat en el jutjat de primera instancia ha sigut denunciat lo número 7 de nostra publicació, per lo treball titulat ¡A LA BARRA!

Endevant y bueno.

Nous bríos ens alentan en nostra tasca, y ja que tenim l'honra de las caricias judiciales ab mes brío la cursarém.

Moltas gracias al denunciand Sr. Estrany pel reclam de que'ns servirà sa denuncia, y, perquè tindré m lloch en el jutjat de dirli lo que'ns havíam callat y que ho reservabam per allí exposarli.

Ah. La semana entrant li dirém altres cosetas perquè puga formulá una segona denuncia perquè... vamos, será un xich (bona cosa) més picant que l'altre.

Fillet, la rahó ens assisteix y sols per ella lluitem.

Hasta á la segona y disposa de la pela; volem esser formals.

ELS PARÀSSITS

Es la plaga mes terrible de tots los temps.

Els eran los que omplian las gradas dels circos románs cuan tiraban un esclau a lluitar ab las feras, ells eran los que pels autos de fé provehian de llenya per las fogueras y ells son los que volguent passar per despreocupats, perquè son cervell ha sigut vuit sempre, van de plassa en plassa, de cantó en cantó esperant lo pas de las professóns, donant vida y forsa á todas las ridiculasas.

Els son los que ab llágrimas de cocodrilo protestan del escándol, no de qui'l fá, de qui'l promou, puig considerantse sempre vensuts, sols saben humillarse devant lo poderós; sols protestan de qui 'l denuncia.

¡Pobrets! ¡Cuan rastrerisme!

Els son qui devant la tasca moralisadora de LA TRONADA sols veuen la rudesia del llenguatge de combat; que's escándol diuen, sens mirar que'l verdader escándol es lo tolerarho y que sols son rastrerisme vergonyant es la causa que'l tal subsisteixi.

Endevant, xusma descuidada y servil; si ta ignorancia, mala fé ó pobresa d'esprit t'allunya del camp de combat, no murmuris, pensa que altres son ó's creuen capassos de lluitar, que dins son interior s'hi fermenta aquest odi que un dia ha de acabar ab tota la pilleria de parássits, d'esplotadors y de

lladres de la riquessa pública y del bé comú

¡Escándol! ¡escándol que's fassin públicas todas las malifetas d'aquesta colla de bergants, que perquè tenen poders es creuen que han de humillar a sos semblants!

Si escándol hi há, es sols en vostres actes y en vostra tolerancia; no ab nostre crit d'alarma que pel que esta net de conciencia fem, perquè nos deul sorprendre per aquesta cuadrilla de mal factors.

A tots los que'n nostra tasca sols veuen l'escándol retratat en ella, tingan per entés, que devant del que está sa de cervell y del que l'assisteix la rahó, passen y sols poden passar per cómplices ó cobarts y ben alt els dihem: Si per denunciar l'escándol, volen fernos passar per escandalosos, es que'ls uns no esteu gaire nets de conciencia, castrats moralment los altres y rastrers empedernits, cómplices denigrants tots ple-gats.

La veritat es nostre lema; per ella lluitem y qui conscient ó inconscientment se'ns posi pel devant, l'enrocarem ab los excrements de tanta inmundicia, que sols los faltats de rahó poden tractar d'encubri.

¡Pobres vergonyants, que ni valor teniu per presentarvos per discutirho, tractant sols de ferir ab vostres murmuracions!

Cara á cara, vos espero. Lo verdader escándol, es sols en vosaltres.

CLAR-I-NET.

¡A la Barra!

Y que's un peix que's porta l'oli.

EN JAUME BONET

Veritat que vingué á Granollers casi ensenyant la seba, pro gracias á son rastroerisme, arribá á ser procurador primer, y secretari municipal després.

Per quí's digué, que se li cremá una fábrica de persianas.... estant assegurada. Es alló; casualitats.

No'ns ocupariam del tal pájaro si tingués un altre génit, pro fills, ni'l rey li es bon mosso y desgraciats los que están baix son domini. Es que'l rectó no's recorda de cuan era escolá.

Comensem l'escándol, que diuhen els pobres malalts de senderi, ó'ls que temen que's descubreixi lo seu.

Los primers fruits de son rastroerisme fou la secretaria de Palou, que bons recorts ne deu tenir el que allavors era depositari del Erari municipal Sr. Feliu Juliá que si's descuida li embargan tot, puig aparequé un déficit de 1,962 pessetas ab un document cual firma ningú entengué y que's pagaren crean un nou reparto.

Passá després á la secretaria de Canovellas, qui per la *pela* demostrá ser poch escrupulós, puig ab expediente apretaba fins á mes no poguer. El masover de can Durant ens en faria deu céntims de la manera que tractaba d'esplotarlo.

Y aquell assumpto de las cédulas que al arcalde li ocasioná un fort disgust y *cinch centas pessetas?*

Es un secretari d'aquells que no si pertres en no pérdrel de vista.

Doblegantse servilment per l'escoria tusionera arribá á la meta de sas ambicions. La secretaria de Granollers.

Cárrech que exerceix ab escándol, si escándol se pot dir á son procedir de fer de mala gana los trevalls que no son gratificats, de fer esperar horas enteras sens dignarse alzar lo cap cuan personas y de vegadas de mes categoria que la seva tenen que menester trevalls de la casa de la vila; com de fer esperar horas y mes horas als pobres que de pas passen per percibir lo socorro que'ls correspon. Ni dignarse convidar á ningú á seure.

Allí hi está com lo rey en son trono.

La vanitat mes extensa, es sa característica campanya.

Fins el Sr. Blanxart (actual arcalde) digué una vegada (estant en l'oposició) que ab tal secretari no voldria esser arcalde. ¡Ho devia dir de broma!

Es dolent com ell mateix, puig sols

pateix cuan ha de fer algún favor.

Ab tot y cobrar (sense las gangas) 55 duros mensuals exerceix si no de nom, de fet, la secretaria de Canovellas, destinanti cert día de la setmana y te'l bufet de procurador del que'n paga matrícula y tot.

De qui ve que moltas vegadas un hom l'ha de menester y per so sassumptos particulars, lo troban que's fora, com si la vila li quedés á deure sos havers.

Li supliquém á n'aquet senyor, que moderi'l génit, que's fassi mes tractable, y que pensi que castells mes alts han caigut y'l día que ell caigui, per sa vanitat tal volta no's aixequi més.

Que pensi com despatzá á la mare dels Flores no volguentla ni escoltar y en cambi á la capitanía fou escoltada y servida.

Encare no's ministre, Sr. Bonet, y... bon trós s'en falta.

¡Ab la colla, ab la colla!

GRUPO REBELDE.

¡ADEU GERMANS!

Despues de la arenga, los soldados desfilaron, y el czar les gritaba:

¡Adios hermanos!

-"La Nación" Febrero 1904-

¡Lóbreg y sinestre espectáculo! El czar, al enviar al escorxadador á alguns milers d' homes, els despedía ab lo crit en que's despedían los juheus assassinats en Kircheneff: ¡Adeu, germans!

¡Adeu, germans! deyan també'ls joves estudiants russos al passar deportats pera Siberia, d'ahont jamay tornarán.

¡Adeu, germans! cridaban també'ls milers de nihilistas que l'any passat foren torturats en las presóns del transit de Moscou á Siberia.

¡Adeu, germans! cridaban també al partir per l'altre món els infelissos cargadors russos assassinats durant la vaga del any passat.

¡Adeu, germans, adeu per sempre! cridaban també'ls periodistas, els literats, els professors, els homes de ciencia, condemnats á presó perpétua, pel delict de proclamar la veritat.

¡Adeu, germans, adeu, adeu! cridaban els milers de trevalladors morts de fam en Russia durant los passats hiverns.

¡Adeu, germans! cridaban també tots los guillotinat y assassinats pel déspota,

sens altre delict que'l d'aymar la llibertat....

LLUIS G.

De *La voz del Cantero*.

¡HIPÓCRITAS!...

Cuan mon pare se casá la mare era majordona, per aixó s'hem proposá serne jo, tronxo de trona.

Cuant tenia ja quince anys, tip de viure sempre entre ells, no volgué saltar cubells ni fé hipócritas trevalls.

Mon germá es republicá y un cunyat que's jesuita, l'un del Centre Popular tractant l'altre... de *visita*.

Els dos trevallant units á mi m'han ben enganyat mirant sols los seus profits. y abusant de ma bondat.

Jesuita.... y pintó ex-president del comité federal, als dos vos espero jo el día de la Revolució Social.

P. GUINART.

Can Celoni 27 Juny 1904.

¡Uy! ¡Quina por!

En Castellet digué que aquí á Granollers las autoritats caciquils ne tenen quatre de cap-d'esquila y que á la primera que s'hi poguessin agafar, ne farian feina. En Garrell, Clar-i-net, Torruella y Boltó.

Mireu que hasta las camias me fan figa y y cuan veig que'l tal Castillejos dorm per algun caté, ¡ay! ja respiro.

Jo hasta temo que'l nostre gefe de policia, l'ex-anarquista-terrorista, ensument, ensument, no hagi sentit alguna cosa. ¡Anaba jo tant malament de ventre aquets dias!

A nostre director, Antón Torruella, li correspon la denuncia que sobre LA TRONADA pesa. Esperem ab ansia lo resultat y tantdebó que nostre *dignissim* Jutge de 1.ª Instancia,

no tingués que realitzar tants viatges á Barcelona y tenir que passarhi tanta dias, que ab seguretat que'l tal assumpto s'ultimaria mes aviat.

Mentres tant esperant á la segona.

Lo ministre de Agricultura Sr. Allendesalazar aná á fer un estudi de Barcelona que doná grans resultats.

A n'ell.

En tres dias, setze banquets.

Cuants que sentne mestres (d'estudi) haurán pensat qu'ells ab un parell de banquets diaris passarian y tal volta farián molta mes feina.

Aviat per menjar s'haurá d'esser ministre.

¡Llástima que dels setze banquets, no n'hagi pogut triar un jol!

L'últim.

Una pregunta al burgés Sr. Serra.

A n'els treballadors de sa explotació, que'ls fa ensenyar de cantar, ¿no'ls farà pas aprendre aquelles de

«Somos padres de familia
imploramos caridad;»

ó l'altre,

«Haced caridad al obrero,»

etc., etc.?

Es que podría ser, sino en la teoría, en la práctica; perquè vamos, tanta esplendides ens escama.

»Ningú dona bntifarra sense matar porc.»

En una estadística he llegit, que durant el quinquenni del 1898 al 1904, aquí á Espanya hi han hagut la friolera de 56,309 desertors al servici militar

56,309 sérs que's negaren á ser carn de canó, 56,309 germans que tal volta's creyan que tindrian que esser assessins de sos semblants y 56,309 homes que per humanitarisme's negaren á manejar einas de destrucció.

Si'l jovent agafa aquet camí, abur institucions, privilegis, explotacions y barbarie; llavors si que l'emancipació humana será un fet.

La pau sols será veritat, cuan acabin los sistemas de guerra.

Sr. Barangé; Los fruits del seu despotisme ja comensan á dar resultats. De resultas d'aquella célebre formació de la Junta del Maüser, que trepitjant Reglaments firmats y autorisats per una Superioritat á la seva, del Sr. Gobernador de la provincia; trepitjant lo sentit comú, los drets y debers de determinadas personas, y fins á la rahó natural se feu en L'Unió, no sols ab lo seu beneplácit, si no preidintla vosté mateix, are tenim una denuncia, efecte directe de tals causas.

Recordis de las denigrants expulsions y usurpacions que ab lo seu beneplácit se feyan, que vosté patrocinava, y pensi que'l verdader responsable de lo passat, de lo que passa y del

qui sab que passará, es vosté: sols vosté.

Que ho tinga en compte, que nosaltres be li tenim y no pararem hasta la reivindicació de nostres drets.

Si á vosté l'assisteix la forsa, á nosaltres la rahó; y, preparis á la lluyta, veurém qui guanya.

Nostra dignitat ens ho exigeix.

Diuen que'n Massot, lo gosset falder de'n Pedrals, aquell que l'acompanya fins altes horas de la nit, perquè... no ensapegui ab un guarda-rodas, deixa de formar part de l'orquestra «Agustins»; pró, ¡cál no ho creyem.

Devia ser un cop de sanchs; perquè éll qu' es capás d'arrastrarse fins á besar las postrimerias dels homes, procurará d'una manera ó altra reganxarse.

Nosaltres no ho voliam creure, pró sapiguem que digué que de contratista com éll l'orquestra «Agustins» no'n trobaria cap més, llavors ho creguerem, perquè, aixó si que ho té, y sino provas en L'Unió, que gracias á sos treballs lográ ferlos entrar en la casa... per rebre un desengany.

A cada puerco, le llega su San Martin.

Diuen que nostre rector marxa.

Bueno. Ni'ns en alegrem ni ho sentim. Aquesta gent fan com las tempestats, que cuan no descarregau allí ahont son, en una á altra part van á caure

No sabem, ni desitjém sapiguer ahont anirá á parar; per mes que presumim que no será allí ahont pararen aquelles reliquias de Sant Cristófol.

Als encants.

Ah, memorias, si'ls veu, á mossen Nassos, mossen Senyoreta, á n'en Cametas, que crech jo son sos fiols, y despres als vehins del devant ¡Abur!

Aquets aparatos de forsas de serenos, pollicia-, burots, y alguna pareca que fa unas cuantas nits que voltan, els diem que si ho fan per garantir nostras personas, que no ho fassin. no, que per are no hi há perill de que s'ens fassi res, y... estem curats d'espants.

¡Eyl á no ser que voltin per guardar las espattillas d'aquells fantotxes que's fan acompanyar per anar á dormir.

Que també podria ser.

Si per cas, á n'aquets els demanem que no retirin tant tart, porque despres no's digui que si, n Castanyuelas s'adorm per tot arreu.

Es que de dias també poden esser d'utilitat.

¡Miracle de Deu!

Si ab miracles creguessem veuriam que per verdadera casualitat totas las denuncias tant en pro com en contra que s'han presentat per nosaltres en las oficinas del Jutjat, han anar á parar á l'escrivanía del nostre simpático, celós y honrat actuari D. Joan Comas.

Ab satisfacció hem sabut que la causa pre-

sentada al Jutjat contra nostre Director ha recaygut també (oh, ya, ya,) al simpático, celós y honrat actuari D. J. Comas.

Bon zel y bon acert en aquets treballs, que servint bé, un se fa home!

¡Oh, ya, ya!...

Veyém ab satisfacció, (que consti) que'l valiente y honrado adalid defensor de la democracia s'ha empassat ab armas y bagatges al camp de son gendre, Sr. Jutge Municipal.

¡Pobre democracial! ¡Adeu!

Cassat al vol.

—Per de prompte'n Torruella, ja'l tindré mitj anyet fora de Granollers, de desterro.

—Y... cuan torni?

—Qui día passa any empeny. Mira'n Garrell com varem ferlo callar al dirli que había de pagar alguna coseta.

—No't fiis d'aigua que no corri, ni gat que no mioli. Veremos hombre, veremos.

—Si, pró'l sogre, el sogre...

—Be vaija el teu sogre ni'l bastó que empanya valen per si sols, com res. No veus que's el cafeter l'amo?

Y cuan aquest varen cridarlo... ni contestá.

No vareig poguer arplegar res mes.

BILINGÜES

«En Valencia hay una silla,
que es muy cómoda y muy buena,»
en los baixos de Sant Roch
també s'hi está de primera;

«Pregunté por Sanchez Toca
y Maura me respondió»,
no pareu may fins que'l Frare
toqui'l dos de La Unió.

«Salmerón en el Congreso
va á poner un baratillo»,
nosaltres ab LA TRONADA
als cacichs doném codillo.

«Cálmame por Dios morena,
cálmame por Dios la sed»,
no voldría jamay veure
com s'adorm en Castellet.

Couplets ab música de EL MOZO CRUO

En L'Unió ja res hi falta
per aná'l cel sens tardá,
un metje porque'ls reventi
y el Frare per confesá.

«Siempre pa trás, tu lo verás,
cuanta pillería—que pel mon hi há
per embustería—ningú'ls guanyará,

«Siempre pa trás, tú lo verás
siempre, siempre pa trás.»

Perqué estigan be ab lo cel
los pinxets de L'Unió
diu que'l Frare matutero
els darà la comunió.

«Siempre pa trás, tú lo verás
ab tota la barra—y poca vergonya
fent tot lo que'ls mana—aquell gran carronya.

«Siempre pa trás, tú lo verás
siempre, siempre, pa trás.»

El Frare es tant sarauhista
que á tothom vol fer ballá,
pro ara's troba ab dos orquestas
que no sab quina llogá.

«Siempre pa trás, tú lo verás
pot ser algún día—qui la ballará
sens gens de musica—el Frare será.

«Siempre pa trás, tú lo verás
siempre, siempre pa trás.»

Are's fa emolá las dagas
el pinxet de las anells;

diu que pagarà'l que costin
ab los cuartos dels aucells.

«Siempre pa trás, tú lo verás
dintre L'Unió—tot fenthi lo trago
y aixó que'l van treure—per falta de pago.

«Siempre pa trás, tú lo verás
siempre, siempre, pa trás.»

Varen ferne una expulsada
tractantlos de tabernaris
y qui d'ells no te taverna
la posa, ¡estrafalaris!

«Siempre pa trás, tu lo verás»,
l'aiguarent mes bona—es l'anís Pamera
y si no tasteula—que va de primera.

«Siempre pa trás, tú lo verás
siempre, siempre pa trás.»

Per cuan cambihin la Junta
diu que comptan ab molts vots,
guardias civils y serenos,
policías y burots.

«Siempre pa trás, tú lo verás»,
trampas y matutas—com que are com are
no creym que'n surti—cap mes com el Frare.

«Siempre pa trás, tú lo verás
siempre, siempre pa trás.»

Diu que'l metge filarmónich
vol ferne fer un pregó;
darà un duro á qui l'hi porti
la bailarina milló.

«Siempre pa trás, tu lo verás,
sempre entre faldillas—y fent los gegants,
per els escenaris—y cafés cantants.

«Siempre pa trás, tú lo verás
siempre, siempre pa trás.»

QUICO.

REMITIT

Sr. Dr. de LA TRONADA.

Presente.

Muy Sr. mío: Desearía dieseis publici-
dad á esas cuatro líneas.

Se le repite affm.º S. S.

Una víctima del vicio.

Por mi conducto, se hizo eco el sema-
nario de esta, *La Razón* de que en cierta
casa de la villa se jugaba á los prohibidos
el cual dió el grito de alarma.

Como á pesar de esto, se ha continua-
do con el mismo proceder, paso á hacerlo
público que en una de las dependencias
de casa Mariano aun se jugó el sábado
último y domingo como también en los
días de San Pedro y su víspera y pregun-
to yo; ¿debe esto continuar?

A pesar de todo no creo complicidad en
las autoridades, pues como tienen guar-
da, de la manera que está, pueden pre-
venirse de una sorpresa; pero lo que de-
bo decir á las mismas, que si tienen ver-
dadero interés en que no se haga pueden
estudiar la forma que crean conveniente.

Los juegos son denigrantes y siendo
prohibidos creo pueden muy bien evitarse.

¿Será verdad que las autoridades están
ocupadas en cierta clase de persecuciones
y pistas que no pueden dar un resultado
práctico?

Tal vez, estos listos aprovechan tales
distracciones.

Una víctima del vicio.

Can Celoni 28 Juny 1904.

Recargolat Dimoni gros: Del modo que
marcha nostra vila, no tenim mes que fer
enérgica resistencia als bunyols que'ls
cuatre cacichs fan.

Fa quatre dias cantá sa primera missa,
un traga hostias fill d'aquí, qui l'acom-
panyaren en totas sas manifestacions los
centralistas populars.... á casa seva, ex-
republicans, ex-anticlericals, ex-comuni-
cats, ex, ¡ex! homes serios.

Solemnisá l'acte, aquella música en que
durant algun temps no pogué sonar á cap
ructor ni majordona d'aquets voltants
per radicals y que are perquè son direc-
tor es cuancejal es prestan á fer tots los

papers ridiculs de l'auca, fins feren ser-
vir de local d'academia per l'ensaig de l'
ópera clericalesca (missa) lo Centre Po-
pular.

¡Y'ls socis tan fresquets!

Ojo, jovenets de fora, que la música del
Frare besa estolas no vos toqui un rosari
en lloch d'un ball de nit, puig no fora
estrany dat sas novas aficions á allargar
l'espina devant tot lo que tendeix retro-
cés, com va donat probas ab sos hipócri-
tas actes.

Alanta, frare vergonyant, que per escá-
lar un càrrech públich has demostrat que
la vergonya podía servirte d'estorp, ves
fent cara á tots costats com fás, pró cuan
vegis á tos excompanys pensadors, mira-
tels de fit á fit si pots; si no pots, amagat
á cualsevol recó de sagristia en compa-
nyia de tos companys de farsa y barra,
pró penseu un y altres que aquí á Can
Celoni hi há homes que'n defensa de sos
drets, per vosaltres usurpats, de sa dig-
nitat de ser lliures, y de sa honra, un día
y qui sab si no molt lluny, vos demanarán
comptes de vostre infame proceder y eri-
gits en tribunal popular, vos darán la pa-
ga que mereixeu.

Prou, y fins un altre.

Un que no creu ab Deu ni ab ells.

Correspondencia Administrativa

Can Celoni.—P. G. Rebut original y sello.
Aixis m'agrada; no pareu en
barras.

Port-bou.—J. Dalmau. Enterats y rebut
l'import total ab sellos. Aprofita-
rém lo que'ns indicas.

Palafrugell.—E. Mató. Un'altre vegada
deixot veurer. No sabem si t'
has amagrit gaire. Per lo que
'ns indicas deixarem d'enviar
paquet.

Ab lo present número comensa'l tercer
mes; los de la localitat que no
se'ls ha passat recibo, esperem
que també satisfarán l'import.
Estem ocupadíssims y tenim
molts descuits.

PUNTS DE VENDA

Administració, Aurora, 23.

Llorens Carbó, Alfons IV n.º 57

Joan Climent (á) Marxant,

Prim n.º 156.

IMP. DE E. GARRELL.—GRANOLLERS.